

BIANCA-ANDREEA URECHE

**CERCETAREA MORTILOR
SUSPECTE
ABORDĂRI INTERDISCIPLINARE
ȘI TEHNICI DE PROFILING**

Universul Juridic
București
-2026-

Cuprins

ABREVIERI	5
INTRODUCERE	7
CAPITOLUL I	
NOȚIUNI TEORETICE INTRODUCTIVE.....	25
1.1. Considerații generale privind morțile suspecte. Încadrarea gnoseologică	25
1.2. Importanța și rolul investigației criminalistice privind morțile suspecte	29
1.2.1. Impactul social și juridic al procesului de investigare.....	33
1.2.2. Rolul echipelor multidisciplinare în investigarea morților suspecte	35
1.3. Aspecte introductive privind tehnica profiling. Scurt istoric.....	37
1.3.1. Conexiunea dintre profiling și analiza câmpului infracțional	48
CAPITOLUL II	
CERCETAREA LOCULUI FAPTEI PRIVIND MORȚILE SUSPECTE.....	58
2.1. Considerații generale privind cercetarea locului faptei	58
2.1.1. Problematika de ordin procesual. Terminologie.....	60
2.2. Proceduri generale de lucru aplicabile în cazul efectuării cercetării la fața locului	70
2.2.1. Acțiuni premergătoare cercetării locului faptei	71
2.2.2. Măsură preliminare luate de organele competente să efectueze cercetarea la fața locului.....	72
2.3. Cercetarea propriu-zisă a locului faptei	79
2.3.1. Reguli tactice care ghidează întreaga activitate de cercetare la fața locului.....	80
2.3.2. Faza statică.....	85
2.3.3. Faza dinamică	97
2.3.3.1. Aspecte privind împrejurările controversate/negative.....	99
2.3.3.2. Fixarea rezultatelor	107
2.3.4. Integrarea scanării 3D și a Inteligenței Artificiale în documentarea locului faptei	124
2.3.5. Erori judiciare frecvente în procesul cercetării locului faptei	139

2.4. Urmele identificate la fața locului și tipologia acestora	149
2.4.1. Interpretarea urmelor și rolul lor în elaborarea versiunilor de urmărire penală	156
2.5. Aprecierea de către organele judiciare a încadrării juridice a faptei ce a produs decesul în baza rezultatelor cercetării la fața locului și a altor date de examinare.....	173

CAPITOLUL III

VALOAREA EXAMINĂRILOR MEDICO-LEGALE ÎN INVESTIGAREA

MORȚILOR SUSPECTE. APORTUL TEHNICII PROFILING.....	181
3.1. Elemente de tanatologie medico-legală	182
3.1.1. Etapele morții.....	183
3.1.1.1. Agonia	184
3.1.1.2. Moartea clinică.....	185
3.1.1.3. Moartea biologică	185
3.1.2. Semnele morții.....	185
3.1.2.1. Semne negative de viață	186
3.1.2.2. Semne pozitive de moarte (semnele morții reale)	186
3.1.2.2.1. Semne pozitive precoce de moarte	186
3.1.2.2.2. Semne pozitive tardive de moarte.....	194
3.2. Autopsia medico-legală	198
3.2.1. Autopsia medico-legală utilizând tehnologii moderne.....	205
3.2.1.1. Utilizarea CT și RMN în examinarea cadavrelor	206
3.2.2. Utilizarea Inteligenței Artificiale pentru interpretarea datelor medico-legale	210
3.3. Aspecte generale privind traumatologia medico-legală. Diagnostic diferențial lezionar	211
3.3.1. Contribuția medicului legist la diferențierea cauzelor morții.....	221
3.4. Cercetarea la fața locului din perspectivă medico-legală.....	225
3.4.1. Examinarea cadavrului în cadrul cercetării locului faptei	230
3.5. Importanța datelor medico-legale în realizarea analizei investigative bazate pe tehnica profiling	235

CAPITOLUL IV

SPORIREA EFICIENȚEI ANALIZEI INVESTIGATIVE PRIN SISTEMUL

CONCEPTUAL OFERIT DE TEHNICA PROFILING.....	241
4.1. Conceptul de profiling și rolul acestuia în investigația criminalistică	241
4.2. Metode utilizate pe plan internațional.....	246

4.2.1. Metoda Biroului Federal de Investigații (FBI) – <i>Crime Scene Analysis</i>	247
4.2.2. Metoda David Canter – <i>Investigative Psychology</i> (IP)	251
4.2.3. Metoda Brent Turvey – <i>Behavioral Evidence Analysis</i> (BEA)	252
4.2.4. Profiling-ul geografic – metodă de investigare dezvoltată de dr. Kim Rossmo	255
4.2.5. Adaptarea modelelor internaționale la contextul românesc	259
4.3. Participarea profilerului la alte acte procedurale într-o fază ulterioară cercetării locului faptei și examinării medico-legale. Probleme de metodă și legislație	265
4.4. Tehnologii moderne integrate în profiling	268
4.5. Studiu de caz. Aportul tehnicii profiling în soluționarea unor cauze penale	273
CAPITOLUL V	
CONCLUZII ȘI PROPUNERI <i>DE LEGE FERENDA</i>	281
5.1. Concluzii generale și perspective	281
5.2. Propuneri <i>de lege ferenda</i>	286
ANEXE	
ANEXA NR. 1	297
ANEXA NR. 2	311
ANEXA NR. 3	319
ANEXA NR. 4	327
BIBLIOGRAFIE	337

Noțiuni teoretice introductive

1.1. Considerații generale privind morțile suspecte. Încadrarea gnoseologică

Din punct de vedere terminologic, *moartea* înseamnă încetarea ireversibilă a vieții, prin oprirea funcțiilor vitale ale organismului, adică a celor trei organe vitale care ne mențin în viață, și anume: creierul, inima și plămânii. În doctrina străină⁶, moartea este definită drept încetarea permanentă a funcției cardiace și sau respiratorii. Moartea nu este doar un eveniment fiziologic, ci și un subiect de investigație, având implicații juridice și sociale importante. Atunci când circumstanțele decesului sunt neclare sau ridică suspiciuni cu privire la o posibilă intervenție externă, moartea este clasificată drept *moarte suspectă*, necesitând o examinare medico-legală detaliată pentru stabilirea cauzei și a mecanismului de producere a decesului.

Într-un context juridic, *moartea suspectă* se referă la acel deces inexplicabil produs în împrejurări necunoscute sau neclare ori survenit într-un mod neașteptat la o persoană în plină stare de sănătate aparentă. În acest sens, apreciem că terminologia morții suspecte poate fi privită și din perspectivă juridică, având în vedere că examinarea ei implică în mod obligatoriu atât o activitate de cercetare din punct de vedere criminalistic, cât și o constatare/expertizare medico-legală pe cadavru.

Din punct de vedere medico-legal, *moartea suspectă*, denumită și moarte obscură în literatura de specialitate⁷ din pricina cauzelor și împrejurărilor în care s-a comis fapta, este prezentată ca fiind acea moarte obscură care datorită cauzelor sau circumstanțelor în care s-a produs nu poate fi inclusă de la începutul investigațiilor în vreuna dintre cele două tipuri de moarte (violentă sau neviolentă) până ce, în baza rezultatelor investigațiilor și, mai precis, a raportului necropsic, se va putea face această „diagnosticare juridică”⁸. În acest sens, precizăm că moartea din punct de vedere medico-legal și juridic poate fi considerată violentă sau neviolentă. Între aceste două tipuri, se va interpune și

⁶ D. DiMaio, V.J. DiMaio, *Forensic Pathology*, ed. a 2-a, CRC Press LLC, 2001, p. 1.

⁷ V. Iftenie, *Interferența medicină legală – criminalistică. Master European – criminalistică*, Ed. ERA, București, 2006, p. 46.

⁸ V. Iftenie, D. Dermengiu, *Medicină legală*, ed. a 3-a, revăzută și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2019, p. 73.

o variantă intermediară, și anume *moartea suspectă de a fi violentă*, cu caracter provizoriu, ce se menține până la efectuarea expertizei medico-legale necropsice, obligatorie conform dispozițiilor procesual penale în cazul morții violente⁹.

În esență, există multiple tipuri de morți suspecte care se pot dovedi ulterior ca fiind violente sau patologice, ceea ce înseamnă că rezultatul investigațiilor depinde în mare măsură de interpretarea medico-legală a cazului. În astfel de situații, colaborarea criminalistică și medico-legală este crucială.

Astfel că *moartea neviolentă* se datorează unor cauze intrinseci organismului, cum ar fi boli de natură inflamatorie, tumori, deces care se produce, de regulă, fără intervenția unui agent traumatic extern organismului¹⁰. Aceasta poate fi naturală – care survine la vârste înaintate sau patologică – ca moment final al evoluției unei boli, afecțiuni diagnosticate sau nu. Acest tip de moarte nu este prevăzut de legislația penală, ca atare, dacă în urma efectuării necropsiei se concluzionează că moartea a fost neviolentă, nu va fi declanșată o investigație penală ori nu vor continua cercetările cu privire la faptă (urmărire penală începută *in rem* pe baza aspectelor preliminare de la fața locului, când s-a apreciat că moartea este suspectă de a fi violentă), urmărirea penală terminându-se în conformitate cu dispozițiile Codului de procedură penală. Există situații în care concluzia medico-legală este cea de moarte neviolentă, patologică, cercetările urmând a fi continuate în cazul malpraxisului medical, însă acest subiect excedează obiectului prezentei cercetări.

Diametral opus, *moartea violentă* este consecința agenților traumatici exogeni asupra organismului, fiind consecutivă încălcării dreptului la viață al ființei umane¹¹ ori, conform art. 34 alin. (3) lit. a) din Normele privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale¹², moartea violentă reprezintă „*moartea cauzată de acțiunea unor agenți traumatici mecanici, chimici, fizici, biologici*”, în acest caz fiind obligatorie efectuarea

⁹ Conform art. 185 alin. (1) C. pr. pen., „*autopsia medico-legală se dispune de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată, în caz de moarte violentă ori când aceasta este suspectă de a fi violentă sau când nu se cunoaște cauza morții ori există o suspiciune rezonabilă că decesul a fost cauzat direct sau indirect printr-o infracțiune ori în legătură cu comiterea unei infracțiuni. În cazul în care corpul victimei a fost înhumat, este dispusă exhumarea pentru examinarea cadavrului prin autopsie*”.

¹⁰ V. Beliş, *Medicina legală în facultățile de drept și justiție*, ed. revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2021, p. 46; V. Iftenie, D. Dermengiu, *op. cit.*, p. 71.

¹¹ *Ibidem*, p. 47; *ibidem*, p. 56.

¹² Normelor procedurale privind efectuarea expertizelor, a constatărilor și a altor lucrări medico-legale, aprobate prin Ordinul comun al Ministrului Justiției și Ministrului Sănătății nr. 1134/C/255/2000, publicat în M. Of. nr. 459 din 19 septembrie 2000, cu modificările și completările ulterioare. Art. 34 a fost modificat de pct. 14 al art. I din Ordinul nr. 1434 din 24 aprilie 2023, publicat în M. Of. nr. 370 din 2 mai 2023.